

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja

Druk nr 1391

Warszawa, 29 października 2008 r.

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

**- o zmianie ustawy o wyborze Prezydenta
Rzeczypospolitej Polskiej, ustawy
Ordynacja wyborcza do Parlamentu
Europejskiego oraz ustawy o
referendum ogólnokrajowym.**

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Waldy Dzikowskiego.

(-) Janusz Dzieciół; (-) Waldy Dzikowski; (-) Krzysztof Gadowski;
(-) Jarosław Gowin; (-) Rafał Grupiński; (-) Sebastian Karpiniuk; (-) Adam Krupa;
(-) Izabela Leszczyna; (-) Aldona Młyńczak; (-) Izabela Katarzyna Mrzygłocka;
(-) Damian Raczkowski; (-) Grzegorz Raniewicz; (-) Ireneusz Raś;
(-) Sławomir Rybicki; (-) Wojciech Saługa; (-) Krystyna Skowrońska;
(-) Miron Sycz; (-) Grzegorz Sztolcman; (-) Iwona Śledzińska-Katarasińska;
(-) Cezary Tomczyk; (-) Łukasz Tusk; (-) Krzysztof Tyszkiewicz; (-) Piotr Waśko;
(-) Stanisław Żmijan.

Ustawa

z dnia 2008 r.

**o zmianie ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, ustawy
Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego oraz ustawy o referendum
ogólnokrajowym**

Art. 1

W ustawie z dnia 27 września 1990 r. o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2000 r. Nr 47, poz. 544, Dz.U. z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 153, poz. 1271, Dz.U. z 2003 r. Nr 57, poz. 507 i Nr 130, poz. 1188, Dz.U. z 2004 r. Nr 25, poz. 219, Dz.U. z 2005 r. Nr 160, poz. 1346, Dz.U. z 2006 r. Nr 218, poz. 1592 i Dz.U. z 2007 r. Nr 112, poz. 766) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 40e otrzymuje brzmienie:

„Art. 40e. Odpowiedzialność za zobowiązania majątkowe komitetu ponoszą solidarnie osoby, o których mowa w art. 40a ust. 1, oraz pełnomocnicy o których mowa w art. 40a ust. 7”

2) w art. 84 dotychczasową jego treść oznacza się jako ust. 1 oraz dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Każdy komitet wyborczy ma obowiązek posiadania swojej strony internetowej, na której umieszcza się informacje, określone przez niniejszą ustawę.”

3) uchyla się art. 84a

4) w art. 85:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Źródłami finansowania komitetów wyborczych mogą być:

- 1) środki finansowe;
- 2) kredyty bankowe.”

b) uchyla się ust. 2 i 3;

c) dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Przepisy ust. 1 nie odnoszą się do nieodpłatnych usług polegających na rozpowszechnianiu plakatów, ulotek i innych materiałów wyborczych przez osoby fizyczne.”

d) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Środki finansowe komitetu mogą być gromadzone i wydatkowane wyłącznie na jednym rachunku bankowym.”

e) uchyla się ust. 6

f) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„ 7. Środki finansowe mogą być wpłacane na rzecz komitetu jedynie czekiem, przelewem lub kartą płatniczą”

g) uchyla się ust. 8.

5) w art. 86:

- a) uchyla się ust. 1,
- b) w ust. 2 uchyla się pkt 3-6,
- c) uchyla się ust. 3.

6) art. 87 otrzymuje brzmienie:

„Art. 87. 1. Zabronione jest przeprowadzanie przez komitet zbiórek publicznych.

2. Zabrania się przekazywania środków finansowych przez jeden komitet na rzecz innego komitetu, wspólne prowadzenie kampanii wyborczej przez co najmniej dwa

komitety, jak również prowadzenie kampanii wyborczej na rzecz kandydata innego komitetu wyborczego.”

7) Art. 87a otrzymuje brzmienie:

„Art. 87a. 1. Komitet wyborczy może pozyskiwać i wydatkować środki jedynie na cele związane z wyborami.

2. Komitet wyborczy może pozyskiwać i wydatkować środki od dnia wydania przez Państwową Komisję Wyborczą postanowienia o przyjęciu zawiadomienia, o którym mowa w art. 40d ust. 1.

3. Zabrania się:

1) pozyskiwania środków przez komitet wyborczy po dniu wyborów;

2) wydatkowania środków przez komitet wyborczy po dniu złożenia sprawozdania, o którym mowa w art. 87g ust. 1.

4. Zakaz o którym mowa w art. 3 pkt 1 nie dotyczy wpłat dokonywanych przez pełnomocnika finansowego komitetu, mających na celu pokrycie kosztów związanych z obsługą i likwidacją rachunku bankowego komitetu.”

8) uchyla się art. 87c – 87e.

9) dodaje się art. 87e¹⁻⁴ w brzmieniu:

„Art. 87e¹. 1. Komitety wyborcze nie mogą prowadzić działalności gospodarczej ani być założycielem lub współnikiem spółki prawa handlowego lub cywilnego.

2. Na wniosek komitetu wyborczego odpowiednie organy mają obowiązek wydać decyzję o nadaniu numeru REGON i NIP, najpóźniej do końca drugiego dnia roboczego następującego po dniu zgłoszenia.

Art. 87e². 1. Komitet wyborczy jest obowiązany prowadzić odrębne rejestry:

1) zaciągniętych kredytów, zawierające datę udzielenia kredytu, jego wysokość, oprocentowanie oraz ustalony termin spłaty

2) darowizn o wartości przekraczającej łącznie od jednej osoby fizycznej kwotę minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalanego na podstawie odrębnych przepisów, obowiązującego w dniu poprzedzającym dzień ogłoszenia postanowienia

o zarządzeniu wyboru, ze wskazaniem imienia, nazwiska oraz miejscowości zamieszkania takiej osoby,

2. Rejestry, o których mowa w ust. 1 komitet wyborczy jest obowiązany umieszczać na swojej stronie internetowej i uaktualniać co tydzień, począwszy od upływu siedmiu dni od rozpoczęcia kampanii wyborczej.

3. Poszczególne informacje znajdujące się w każdym z rejestrów powinny znajdować się na stronie internetowej komitetu wyborczego przez okres co najmniej 1 roku od dnia głosowania.

4. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, po zasięgnięciu opinii Państwowej Komisji Wyborczej, określa, w drodze rozporządzenia wzór rejestrów o których mowa w ust. 1 wraz z niezbędnymi wyjaśnieniami co do sposobu ich sporządzania oraz zakresu zawartych w nich danych.

Art. 87e³. W wypadku uzyskania nadwyżki pozyskanych środków na cele kampanii wyborczej nad poniesionymi wydatkami, komitet wyborczy jest obowiązany przekazać tę nadwyżkę na rzecz instytucji charytatywnej. Informację o przekazaniu nadwyżki pełnomocnik finansowy podaje do wiadomości publicznej na stronie internetowej komitetu wyborczego, najpóźniej w terminie 6 miesięcy od dnia przyjęcia sprawozdania wyborczego przez Państwową Komisję Wyborczą lub uwzględnienia skargi, o której mowa w art. 87i ust. 1.

Art. 87e⁴. 1. Komitety wyborcze prowadzą rachunkowość na zasadach określonych odrębnymi przepisami dotyczącymi jednostek nieprowadzących działalności gospodarczej, z uwzględnieniem przepisów ustawy.

2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, po zasięgnięciu opinii Państwowej Komisji Wyborczej, określa, w drodze rozporządzenia sposób i tryb prowadzenia rachunkowości przez komitety wyborcze, uwzględniając formy dokumentowania i ewidencji przychodów, wydatków i zobowiązań finansowych komitetu wyborczego.”

10) art. 87f otrzymuje brzmienie:

Art. 87f. 1. Korzyści majątkowe przyjęte przez komitet wyborczy z naruszeniem przepisów ustawy podlegają przepadkowi na rzecz Skarbu Państwa. Jeżeli korzyść majątkowa została zużyta lub utracona, przepadkowi podlega jej równowartość.

2. Przepis ust. 1 nie dotyczy korzyści majątkowych przekazanych komitetowi wyborczemu z naruszeniem przepisów ustawy, których komitet wyborczy nie przyjął lub które zwrócił w terminie 30 dni od dnia przekazania.
3. Przepis ust. 1 nie dotyczy korzyści majątkowych przekazanych komitetowi wyborczemu z naruszeniem przepisów ustawy, które to korzyści lub ich równowartość zostały, w terminie 14 dni od dnia doręczenia komitetowi wyborczemu postanowienia o przyjęciu lub o odrzuceniu jego sprawozdania wyborczego, a w przypadku złożenia skargi, o której mowa w art. 87i ust. 1 - w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się orzeczenia Sadu Najwyższego, dobrowolnie wpłacone na konto urzędu skarbowego właściwego dla siedziby komitetu. Korzyści majątkowe o charakterze niepieniężnym komitet wyborczy przekazuje temu urzędowi skarbowemu. Potwierdzenie przekazania korzyści majątkowej lub jej równowartości komitet wyborczy przedstawia właściwemu organowi wyborczemu.
4. Przyjęcie korzyści majątkowych z naruszeniem przepisów ustawy stwierdza Państwowa Komisja Wyborcza, w postanowieniu o przyjęciu lub o odrzuceniu sprawozdania wyborczego.
5. W przypadku niewykonania czynności, o których mowa w ust. 3 zdanie pierwsze i drugie, albo jednej z tych czynności naczelnik urzędu skarbowego właściwy miejscowo dla siedziby komitetu wyborczego, występuje do sądu przeciwko podmiotom, o których mowa w art. 40e, o orzeczenie przepadku korzyści majątkowej lub jej równowartości oraz wydanie tej korzyści majątkowej lub zapłatę jej równowartości.
6. Sądem właściwym do orzekania w sprawach, o których mowa w ust. 1, jest sąd okręgowy właściwy ze względu na siedzibę organu skarbowego, o którym mowa w ust. 5.
7. Egzekucja korzyści majątkowej lub jej równowartości następuje w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Organem egzekucyjnym jest naczelnik urzędu skarbowego, o którym mowa w ust. 5.
8. Przejęte rzeczy ruchome, wierzytelności i inne prawa majątkowe naczelnik urzędu skarbowego spienięża według przepisów o egzekucji należności pieniężnych w postępowaniu egzekucyjnym w administracji.”

11)w art. 87g:

- a) w ust. 4 uchyla się zdanie drugie,
- b) uchyla się ust. 5-6 i 8.

12)w art. 87h:

a. ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Państwowa Komisja Wyborcza w terminie 4 miesięcy od dnia złożenia sprawozdania wyborczego:

1) przyjmuje sprawozdanie bez zastrzeżeń;

2) przyjmuje sprawozdanie, wskazując na jego uchybienia, albo

3) odrzuca sprawozdanie w wypadku stwierdzenia:

a) pozyskania lub wydatkowania środków komitetu wyborczego z naruszeniem przepisów art. 87a albo limitu, o którym mowa w art. 84d,

b. przeprowadzania zbiórek publicznych wbrew zakazowi, o którym mowa w art. 87 ust. 1,

c) przekazania komitetowi wyborczemu albo przyjęcia przez komitet środków finansowych z naruszeniem przepisów art. 85-86.”

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W razie zaistnienia wątpliwości co do prawidłowości lub rzetelności sprawozdania wyborczego właściwy organ wyborczy zwraca się do komitetu wyborczego o udzielenie wyjaśnień lub przedłożenie dodatkowych dokumentów w określonym terminie, nie dłuższym niż 30 dni.”

c) w ust. 5 zdanie wstępne otrzymuje brzmienie:

„W terminie 14 dni od dnia publikacji sprawozdania wyborczego, o której mowa w art. 87g ust. 7.”

13)w art. 87j dotychczasowe jego brzmienie oznacza się jako ust. 1 oraz dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Komitet wyborczy może ulec rozwiązaniu przed dniem wyborów w trybie przepisów o jego utworzeniu. O rozwiązaniu komitetu zawiadamia się niezwłocznie Państwową Komisję Wyborczą. Pełnomocnik finansowy przedkłada Państwowej Komisji Wyborczej sprawozdanie wyborcze w terminie, określonym w art. 87g ust. 1.

14)w art. 88f:

a) uchyla się pkt 1;

b) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) dokonuje wpłat na jeden komitet wyborczy w wysokości przekraczającej limit określony w art. 85 ust. 5”

c) uchyla się pkt 4.

15)w art. 88g:

a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) pozyskuje albo wydatkuje środki komitetu wyborczego z naruszeniem art. 87a albo limitu określonego w art. 84d”

b) uchyla się pkt 3.

16) w art. 88h:

a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) przekazuje środki finansowe na rzecz innego komitetu wbrew zakazowi określonymu w art. 87 ust. 2;”

b) dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) przeprowadza zbiórki publiczne wbrew zakazowi określonymu w art. 87 ust. 1”.

17)w art. 88i w ust 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) obowiązku przekazania instytucji charytatywnej nadwyżki środków finansowych, o której mowa w art. 87e³, „

18) w art. 88j pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) prowadzi kampanię wyborczą bez zgody komitetu;”

Art. 2

W ustawie z dnia 23 stycznia 2004 r. Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego (Dz.U. z 2004 r. Nr 25, poz. 219, Dz.U. z 2006 r. Nr 218, poz. 1592 i Dz.U. z 2007 r. Nr 112, poz. 766) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W Rzeczypospolitej Polskiej wybiera się 51 posłów do Parlamentu Europejskiego.”

2) w art. 10 dodaje się ust. 3-4 w brzmieniu:

„3. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej może postanowić, że głosowanie w wyborach do Parlamentu Europejskiego będzie przeprowadzone w ciągu dwóch dni.

4. Jeżeli głosowanie przeprowadza się w ciągu dwóch dni, termin głosowania określa się na dzień wolny od pracy oraz dzień go poprzedzający.”

3) art. 101 otrzymuje brzmienie:

„Art. 101 1. Korzyści majątkowe przyjęte przez komitet wyborczy z naruszeniem przepisów art. 85 ust. 4 pkt 1, art. 86, art. 87 albo art. 88 podlegają przepadkowi na rzecz Skarbu Państwa. Jeżeli korzyść majątkowa została zużyta lub utracona, przepadkowi podlega jej równowartość.

2. Przepis ust. 1 nie dotyczy korzyści majątkowych przekazanych komitetowi wyborczemu z naruszeniem przepisów ustawy, których komitet wyborczy nie przyjął lub które zwrócił w terminie 30 dni od dnia przekazania.

3. Przepis ust. 1 nie dotyczy korzyści majątkowych przekazanych komitetowi wyborczemu z naruszeniem przepisów ustawy, które to korzyści lub ich równowartość zostały, w terminie 14 dni od dnia doręczenia komitetowi wyborczemu postanowienia o przyjęciu lub o odrzuceniu jego sprawozdania wyborczego, a w przypadku złożenia skargi, o której mowa w art. 97 ust. 1 - w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się orzeczenia Sadu Najwyższego, dobrowolnie wpłacone na konto urzędu skarbowego właściwego dla siedziby komitetu. Korzyści majątkowe o

charakterze niepieniężnym komitet wyborczy przekazuje temu urzędowi skarbowemu. Potwierdzenie przekazania korzyści majątkowej lub jej równowartości komitet wyborczy przedstawia właściwemu organowi wyborczemu.

4. Przyjęcie korzyści majątkowych z naruszeniem przepisów ustawy stwierdza Państwowa Komisja Wyborcza, w postanowieniu o przyjęciu lub o odrzuceniu sprawozdania wyborczego.

5. W przypadku niewykonania czynności, o których mowa w ust. 3 zdanie pierwsze i drugie, albo jednej z tych czynności naczelnik urzędu skarbowego właściwy miejscowo dla siedziby komitetu wyborczego, występuje do sądu przeciwko podmiotom, o których mowa w art. 56, o orzeczenie przepadku korzyści majątkowej lub jej równowartości oraz wydanie tej korzyści majątkowej lub zapłatę jej równowartości.

6. Sądem właściwym do orzekania w sprawach, o których mowa w ust. 1, jest sąd okręgowy właściwy ze względu na siedzibę organu skarbowego, o którym mowa w ust. 5.

7. Egzekucja korzyści majątkowej lub jej równowartości następuje w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Organem egzekucyjnym jest naczelnik urzędu skarbowego, o którym mowa w ust. 5.

8. Przejęte rzeczy ruchome, wierzytelności i inne prawa majątkowe naczelnik urzędu skarbowego spienięża według przepisów o egzekucji należności pieniężnych w postępowaniu egzekucyjnym w administracji.”

4) w art. 106:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Głosowanie odbywa się w lokalu obwodowej komisji wyborczej, zwanym dalej "lokalem wyborczym", w ciągu jednego dnia, lub dwóch kolejnych dni.”

b) dodaje się ust. 1a-1b w brzmieniu:

„1a. Jeżeli głosowanie przeprowadza się w ciągu jednego dnia, głosowanie odbywa się bez przerwy od godziny 6.00 do 22.00.

1b. Jeżeli głosowanie przeprowadza się w ciągu dwóch dni, głosowanie odbywa się pierwszego dnia bez przerwy od godziny 8.00 do 20.00, a drugiego dnia bez przerwy

od godziny 8.00 do 20.00; przerwa następuje od godziny 20.00 pierwszego dnia do godziny 8.00 drugiego dnia.”

c) w ust. 3 dodaje się zdanie:

„Przepis ust. 1b stosuje się odpowiednio.”

5) dodaje się art. 106a-106g w brzmieniu:

„106a. 1. Wyborca, który przez właściwy organ orzekający został zaliczony do osób o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, z uwzględnieniem art. 62 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz o zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2008 r. Nr 14, poz. 92), może udzielić pełnomocnictwa do głosowania w jego imieniu w wyborach.

2. Przepis ust. 1 stosuje się również do wyborcy, który najpóźniej w dniu głosowania kończy 75 lat.

3. Głosowanie za pośrednictwem pełnomocnika jest wyłączone w przypadku głosowania odbywającego się w: obwodach głosowania utworzonych w szpitalach, zakładach pomocy społecznej, zakładach karnych lub aresztach śledczych oraz w obwodach głosowania utworzonych za granicą,

Art. 106b. 1. Pełnomocnikiem może być tylko osoba wpisana do rejestru wyborców w tej samej gminie, co udzielający pełnomocnictwa lub posiadająca zaświadczenie o prawie do głosowania, z zastrzeżeniem ust. 4.

2. Pełnomocnictwo można przyjąć tylko od jednej osoby z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Pełnomocnictwo można przyjąć od dwóch osób jeżeli co najmniej jedną z nich jest wstępny, zstępny, małżonek, brat, siostra lub osoba pozostająca w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli w stosunku do pełnomocnika.

4. Pełnomocnikiem nie może być osoba wchodząca w skład komisji obwodowej właściwej dla obwodu głosowania osoby udzielającej pełnomocnictwa, a także mężowie zaufania zgłaszani przez komitety wyborcze, jak również kandydaci na posłów.

Art. 106c. 1. Pełnomocnictwa do głosowania udziela się przed wójtem, burmistrzem (prezydentem miasta) lub przed innym pracownikiem urzędu gminy upoważnionym przez wójta lub burmistrza (prezydenta miasta) do sporządzania aktów pełnomocnictwa do głosowania.

2. Akt pełnomocnictwa do głosowania sporządza się na wniosek wyborcy, wniesiony do wójta lub burmistrza (prezydenta miasta) gminy, w której wyborca jest wpisany do stałego rejestru wyborców, najpóźniej w 10 dniu przed dniem wyborów. Wniosek powinien zawierać dane: nazwisko i imię (imiona), imię ojca, datę urodzenia, numer ewidencyjny PESEL oraz adres zamieszkania zarówno wyborcy jak i osoby, której ma być udzielone pełnomocnictwo, a także wyraźne oznaczenie wyborów, których dotyczy pełnomocnictwo. Wniosek powinien zostać przedłożony przez osobę, udzielającą pełnomocnictwa lub przez osobę, na rzecz której ma być udzielone pełnomocnictwo.

3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, załącza się:

1) kopię aktualnego orzeczenia właściwego organu orzekającego o ustaleniu stopnia niepełnosprawności osoby udzielającej pełnomocnictwa; udokumentowanie wieku przez osobę, o której mowa w art. 106a ust. 2, nie jest wymagane;

2) pisemną zgodę osoby mającej być pełnomocnikiem, zawierającą jej nazwisko i imię (imiona) oraz adres zamieszkania, a także nazwisko i imię (imiona) osoby udzielającej pełnomocnictwa;

3) kopię zaświadczenia o prawie do głosowania wydanego osobie mającej być pełnomocnikiem - w przypadku gdy osoba ta nie jest wpisana do rejestru wyborców w tej samej gminie co udzielający pełnomocnictwa.

4. Akt pełnomocnictwa, po sprawdzeniu, na podstawie dostępnych urzędowo dokumentów, danych zawartych we wniosku, niezwłocznie sporządza się w trzech egzemplarzach, z których po jednym otrzymują udzielający pełnomocnictwa i pełnomocnik, a trzeci egzemplarz pozostaje w urzędzie gminy.

5. Akt pełnomocnictwa jest sporządzany w miejscu zamieszkania wyborcy udzielającego

pełnomocnictwa wskazanym we wniosku, o którym mowa w ust. 2, z zastrzeżeniem ust. 6.

6. Akt pełnomocnictwa może być sporządzony na obszarze gminy poza miejscem zamieszkania wyborcy udzielającego pełnomocnictwa, jeżeli wyborca zwróci się o to we wniosku, o którym mowa w ust. 2.

7. Gmina prowadzi wykaz sporządzonych aktów pełnomocnictwa, w którym odnotowuje się fakt sporządzenia danego aktu.

Art. 106d. 1. Jeżeli wniosek o sporządzenie aktu pełnomocnictwa do głosowania nie spełnia ustawowych warunków, o których mowa w art. 106a, art. 106b lub art. 106c ust. 2 i 3, wójt lub burmistrz (prezydent miasta) w terminie 3 dni od dnia otrzymania wniosku wzywa wyborcę do usunięcia wad wniosku w terminie 3 dni. Przepis art. 106c ust. 2 zdanie trzecie stosuje się odpowiednio.

2. Jeżeli wad nie można usunąć albo nie zostały one usunięte w terminie wójt lub burmistrz (prezydent miasta) odmawia sporządzenia aktu pełnomocnictwa. Odmowę sporządzenia aktu pełnomocnictwa do głosowania, wraz z uzasadnieniem, doręcza się niezwłocznie wyborcy.

Art. 106e. 1. Wyborca ma prawo do cofnięcia udzielonego pełnomocnictwa do głosowania w jego imieniu. Cofnięcie pełnomocnictwa następuje przez złożenie najpóźniej na 2 dni przed dniem wyborów stosownego oświadczenia w urzędzie gminy, w którym sporządzono akt pełnomocnictwa lub doręczenie takiego oświadczenia właściwej obwodowej komisji wyborczej w dniu głosowania.

2. Pełnomocnictwo wygasa z mocy prawa w wypadku:

1) śmierci lub utraty prawa wybierania przez udzielającego pełnomocnictwa lub pełnomocnika,

2) braku przesłanek, o których mowa w art. 106b ust. 1 lub wystąpienia przesłanki, o której mowa w art. 106b ust. 4,

3) wcześniejszego głosowania osobistego przez osobę udzielającą pełnomocnictwa.

3. Fakt cofnięcia lub wygaśnięcia pełnomocnictwa przed przekazaniem spisu wyborców przewodniczącemu właściwej obwodowej komisji wyborczej odnotowuje w spisie wyborców wójt lub burmistrz (prezydent miasta), a po przekazaniu spisu -

obwodowa komisja wyborcza właściwa dla obwodu głosowania osoby udzielającej pełnomocnictwa.

Art. 106f. 1. Czynności związane ze sporządzeniem aktu pełnomocnictwa są zadaniem zleconym gminy i są wolne od opłat.

2. Pełnomocnik nie może pobierać od udzielającego pełnomocnictwa, żadnych opłat za głosowanie w jego imieniu w wyborach.

3. Zakazane jest udzielanie pełnomocnictwa w zamian za jakąkolwiek korzyść majątkową lub osobistą.

Art. 106g. Minister właściwy do spraw administracji publicznej na wniosek Państwowej Komisji Wyborczej określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb postępowania w sprawie sporządzenia aktu pełnomocnictwa, wzory: wniosku o sporządzenie aktu pełnomocnictwa, zgody na przyjęcie pełnomocnictwa i aktu pełnomocnictwa, a także wzór i sposób prowadzenia oraz aktualizacji wykazu sporządzanych aktów pełnomocnictwa.”

6) w art. 115 w ust. 1 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) wyborców, głosujących przez pełnomocnika;”

7) dodaje się art. 117a w brzmieniu:

„Art. 117a. 1. Jeżeli termin przeprowadzenia wyborów został wyznaczony na dwa kolejne dni, ustalenie wyników głosowania przez komisję obwodową następuje po zakończeniu głosowania w drugim dniu przeprowadzania wyborów.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, komisja obwodowa po zakończeniu głosowania w pierwszym dniu:

1) zapieczętowanie otwór urny;

2) ustala protokolarnie:

a) liczbę niewykorzystanych kart do głosowania,

- b) liczbę osób uprawnionych do głosowania, czyli liczbę osób ujętych w spisie osób uprawnionych do udziału w wyborach,
 - c) liczbę kart wydanych - na podstawie podpisów osób w spisie osób uprawnionych do udziału w wyborach.
3. Po wykonaniu czynności, o których mowa w ust. 2, komisja obwodowa umieszcza w opieczętowanych pakietach odrębnie karty niewykorzystane i spis osób uprawnionych do udziału w wyborach, które wraz z urną pozostają w lokalu komisji.
 4. Po zakończeniu głosowania w pierwszym dniu przeprowadzania wyborów i wykonaniu czynności, o których mowa w ust. 2 i 3, przewodniczący komisji zamyka lokal komisji i opieczetowuje wejście do lokalu pieczęcią komisji. Wójt lub burmistrz (prezydent miasta) zapewnia ochronę lokalu komisji w czasie przerwy w głosowaniu.
 5. Dane, o których mowa w ust. 2 pkt 2, komisja obwodowa podaje niezwłocznie do wiadomości publicznej, po wykonaniu czynności, o których mowa w ust. 4, przez wywieszenie protokołu, w miejscu łatwo dostępnym dla zainteresowanych, w budynku, w którym mieści się siedziba komisji; przepis art. 115 ust. 4 stosuje się odpowiednio. Wzór protokołu ustala, w drodze uchwały, Państwowa Komisja Wyborcza.
 6. Przed rozpoczęciem głosowania w drugim dniu komisja obwodowa stwierdza protokolarnie, czy pieczęcie na wejściu do lokalu komisji, a także na pakietach z kartami do głosowania oraz ze spisem osób uprawnionych do głosowania są nienaruszone.
 7. Minister właściwy do spraw administracji publicznej, po porozumieniu z Państwową Komisją Wyborczą, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe wymagania w zakresie ochrony lokalu komisji w czasie przerwy w głosowaniu, w tym również zasady udzielania przez Policję pomocy wójtom, burmistrzom (prezydentom miast) w celu prawidłowej ochrony tych lokali.
 8. Szczegółowy sposób wykonywania przez komisję obwodową czynności, o których mowa w ust. 2-6, określa, w drodze uchwały, Państwowa Komisja Wyborcza, zapewniając poszanowanie zasad przeprowadzania wyborów oraz ochronę urny, pakietów i dokumentów związanych z wyborami.
 9. Przepisy ust. 2-8 stosuje się do obwodów głosowania utworzonych na polskim statku morskim i za granicą, z tym że:

- 1) obowiązek zapewnienia ochrony lokalu komisji, o którym mowa w ust. 4, spoczywa odpowiednio na kapitanie statku i konsulu;
- 2) minister właściwy do spraw gospodarki morskiej, po porozumieniu z Państwową Komisją Wyborczą, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe wymagania oraz obowiązki kapitana polskiego statku morskiego w zakresie ochrony lokalu komisji w czasie przerwy w głosowaniu;
- 3) minister właściwy do spraw zagranicznych, po porozumieniu z Państwową Komisją Wyborczą, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe wymagania oraz obowiązki konsula w zakresie ochrony lokalu komisji w czasie przerwy w głosowaniu.”

8) w art. 128 ust. 2 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) wyborców głosujących przez pełnomocnika;”

9) w art. 131 ust. 2 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) wyborców głosujących przez pełnomocnika;”

Art. 3

W ustawie z dnia 14 marca 2004 r. o referendum ogólnokrajowym (Dz. U. z 2003 r. Nr 57, poz. 507 i Nr 85, poz. 782 oraz Dz.U. z 2007 r. Nr 112, poz. 766) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 89 w ust. 1 zdanie wstępne otrzymuje brzmienie:

„W przypadku przeprowadzenia referendum w tym samym dniu, w którym odbywają się wybory do Sejmu i do Senatu, wybory Prezydenta Rzeczypospolitej lub wybory do Parlamentu Europejskiego:”

2) w art. 92 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. W przypadku przeprowadzenia referendum w tym samym dniu co wybory do Parlamentu Europejskiego, w sprawach nieuregulowanych niniejszą ustawą stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 23 stycznia 2004 r. Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego (Dz.U. z 2004 r. Nr 25, poz. 219, Dz.U. z 2006 r. Nr 218, poz. 1592 i Dz.U. z 2007 r. Nr 112, poz. 766).”

Art. 4

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2009 r.

Uzasadnienie

Przedkładany projekt dotyczy zmian w ustawie o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz w ustawie ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego. Zmiany w ustawie o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zakładają kompleksową zmianę zasad finansowania kampanii wyborczej w tych wyborach i zmiierzają do „uszczelnienia” systemu finansowania komitetów wyborczych. Zmiany te obejmują:

- zniesienie osobowości prawnej komitetów kandydatów na urząd Prezydenta RP i wprowadzenie odpowiedzialności za zobowiązania majątkowe tych komitetów na zasadach analogicznych jak dla komitetów wyborczych wyborców w wyborach do Sejmu RP i do Senatu RP;
- ograniczenie spektrum podmiotów uprawnionych do wspierania finansowego komitetów wyborczych wyłącznie do osób fizycznych;
- likwidację możliwości pozyskiwania środków ze zbiórek publicznych;
- zlikwidowanie możliwości dokonywania wpłat gotówkowych na rachunek komitetu wyborczego;
- wprowadzenie zakazu pozyskiwania środków finansowych po dniu wyborów;
- zniesienie możliwości pozyskiwania przez komitet wyborczy wartości niepieniężnych za wyjątkiem nieodpłatnych usług polegających na rozpowszechnianiu plakatów, ulotek i innych materiałów wyborczych przez osoby fizyczne;
- wprowadzenie enumeratywnego katalogu naruszeń ustawy powodującego odrzucenie sprawozdania wyborczego komitetu;
- dopuszczenie możliwości zwrotu darczyńcom środków finansowych pozyskanych z naruszeniem przepisów ustawy oraz dobrowolnej wpłaty tych korzyści na rzecz Skarbu Państwa.

Ponadto w projekcie proponuje się zobligowanie komitetów wyborczych do zakładania witryn internetowych oraz umieszczania na tych witrynach informacji o darowiznach na rzecz komitetu przekraczających łącznie od jednej osoby kwotę minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz o pozyskanych kredytach bankowych. Rozwiązanie takie przyczyni się w sposób bezpośredni do wzmocnienia transparentności kampanii wyborczych, a nadto umożliwi obywatelom bezpośredni

lub pośredni kontakt z poszczególnymi kandydatami biorącymi udział w wyborach Prezydenta RP. Należy zaznaczyć, iż dostęp społeczeństwa do szeregu informacji o wybieranych przez nich podmiotach gwarantuje transparentność systemu politycznego in generalis, co zapobiega w efekcie zjawisku korupcji i nielegalnemu finansowaniu. Umieszczenie w ustawie o wyborze Prezydenta RP odpowiednich regulacji dotyczących prawa wglądu, analizy oraz oceny działalności poszczególnych podmiotów stanowi niezaprzeczalnie najbardziej demokratyczny, a zarazem obiektywny przejaw zasady jawności finansowania.

Zmiany w ustawie ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego dotyczą wprowadzenia możliwości dwudniowego głosowania w tych wyborach, głosowania przez pełnomocnika oraz zmian dotyczących przepadku korzyści majątkowych, pozyskanych przez komitety wyborcze z naruszeniem przepisów ustawy na rzecz Skarbu Państwa.

Wprowadzenie możliwości dwudniowego głosowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego stanowi realizację postulatów zgłaszanych w tym zakresie przez różne środowiska społeczne i instytucje zmierzających do podniesienia frekwencji w tych wyborach. Dotychczasowe doświadczenia państw demokratycznych, w tym polskie związane choćby z przeprowadzonym referendum w sprawie członkostwa Polski w strukturach Unii Europejskiej w sposób jednoznaczny wskazują, że wydłużenie możliwości głosowania w wyborach i referendum do dwóch dni podnosi frekwencję wyborczą co najmniej o kilka procent. Wyższa frekwencja w wyborach oznacza większy poziom legitymizacji wybranych posłów do Parlamentu Europejskiego, co jest szczególnie istotnie, gdyż wybory te charakteryzują się najniższą frekwencją wyborczą ze wszystkich przeprowadzanych w Polsce.

Proponowane zmiany wprowadzają możliwość przeprowadzenia dwudniowego głosowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego kolejno w sobotę i niedzielę w godzinach między 8.00 a 20.00. Wprowadza się również w ustawie procedurę przechowywania i zabezpieczenia dokumentów wyborczych oraz kart do głosowania w przerwie między pierwszym i drugim dniem głosowania.

Równie znaczącym dla frekwencji wyborczej i skuteczności realizacji prawa do głosowania jest proponowana instytucja głosowania przez pełnomocnika. Instytucja ta wprowadzona została z sukcesem w systemie wyborczym obowiązującym aktualnie w Belgii, Francji, czy też Wielkiej Brytanii. Z reguły odnosi

się do ograniczonego podmiotowo kręgu osób, a w szczególności jest skierowana do osób niepełnosprawnych oraz w wieku powyżej 75 roku życia. Rozwiązanie takie oparte jest na cywilnoprawnej konstrukcji pełnomocnictwa, a tym samym dla swej skuteczności wymaga określonego w przepisach prawa szczegółowego pełnomocnictwa. Jego wprowadzenie, przy zastosowaniu określonych w projekcie ustawy kryteriów, umożliwi realizację czynnego prawa wyborczego licznej grupie osób, która obecnie z przyczyn mniej lub bardziej obiektywnych jest jego pozbawiona lub w znacznym stopniu prawo to jest ograniczone. Przyjęcie rzeczony regulacji odniesie pozytywny skutek z punktu widzenia realizacji zasady powszechności wyborów, która traktowana powinna być jako jedna z naczelných zasad procedury wyborczej.

Zmiany dotyczące procedury przypadku na rzecz Skarbu Państwa korzyści majątkowych, pozyskanych przez komitety wyborcze z naruszeniem przepisów ustawy mają na celu ujednoczenie tej procedury z przepisami pozostałych ordynacji wyborczych.

Jednocześnie nowelizacja umożliwi wspólne przeprowadzenie referendum ogólnokrajowego wraz z wyborami do Parlamentu Europejskiego przez komisje wyborcze właściwe dla wyborów do Parlamentu Europejskiego. W chwili obecnej możliwość taka przewidziana jest tylko dla połączonych referendum i wyborów do Sejmu RP i Senatu RP oraz wyboru Prezydenta RP. Wprowadzenie proponowanej zmiany, w przypadku przeprowadzenia referendum i wyborów w jednym dniu zmniejszy wydatki z budżetu państwa o ok. 50% i znacznie ułatwi pracę wszystkim organom wyborczym, a także sprawi, że przy jednym wejściu do lokalu wyborczego i przed tą samą komisją obwodową można oddać głos w dwóch sprawach.

Założenia aktów wykonawczych

1. Rozporządzenie ministra właściwego do spraw finansów publicznych, wydane po zasięgnięciu opinii Państwowej Komisji Wyborczej określające wzór rejestrów kredytów zaciągniętych przez komitety wyborcze oraz pozyskanych darowizn o wartości przekraczającej łącznie od jednej osoby fizycznej kwotę minimalnego wynagrodzenia za pracę (art. 1 – zmiana 9).

Projekt przewiduje wprowadzenie obowiązku sporządzania przez komitety wyborcze i prowadzenia w formie elektronicznej rejestrów kredytów bankowych zaciągniętych przez komitet wyborczy oraz pozyskanych darowizn o wartości przekraczającej łącznie od jednej osoby kwotę minimalnego wynagrodzenia za pracę.

W związku konieczne jest szczegółowe uregulowanie wzoru tych rejestrów wraz z niezbędnymi wyjaśnieniami co do sposobu ich sporządzania oraz szczegółowego zakresu zawartych w nich danych.

2. Rozporządzenie ministra właściwego do spraw finansów publicznych, wydane po zasięgnięciu opinii Państwowej Komisji Wyborczej określające sposób i tryb prowadzenia rachunkowości przez komitety wyborcze (art. 1 – zmiana 9).

W związku ze specyfiką prowadzenia rachunkowości przez komitety wyborcze w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej konieczne jest szczegółowe uregulowanie zasad tej rachunkowości, uwzględniające formy dokumentowania i ewidencji przychodów, wydatków i zobowiązań finansowych komitetu wyborczego. Rozporządzenie powinno określać zasady prowadzenia przez komitety ksiąg rachunkowych oraz ewidencji przychodów, wydatków i zobowiązań finansowych, wskazanie że dokumentację przyjętych zasad rachunkowości opisuje pełnomocnik finansowy, wskazanie okresu rozliczeniowego komitetu wyborczego, wskazanie składników przychodów (wpływów), wydatków (kosztów) oraz zobowiązań finansowych, oraz szczegółowe zasady zapisów w księgach rachunkowych, sporządzania dowodów księgowych wpłat na rachunek bankowy komitetu.

3. Rozporządzenie ministra właściwego do spraw administracji publicznej wydane na wniosek Państwowej Komisji Wyborczej, określające szczegółowy tryb postępowania w sprawie sporządzenia aktu pełnomocnictwa (art. 2 - zmiana 5).

Projekt przewiduje wprowadzenie nowej instytucji w polskim prawie wyborczym – głosowania przez pełnomocnika.

W związku z tym konieczne jest szczegółowe uregulowanie trybu postępowania przez wójtów, burmistrzów (prezydentów miast) przy sporządzaniu i wydawaniu aktów pełnomocnictwa oraz postępowania w razie cofnięcia lub wygaśnięcia pełnomocnictwa.

W rozporządzeniu określone zostaną również – w sposób zapewniający identyfikację pełnomocnika i jego mocodawcy – wzory wniosków o sporządzenie aktu pełnomocnictwa, zgody na przyjęcie pełnomocnictwa i aktu pełnomocnictwa, a także

wzór i sposób prowadzenia oraz aktualizacji wykazu sporządzanych aktów pełnomocnictwa.

4. Rozporządzenie ministra właściwego do spraw administracji publicznej, wydane po porozumieniu z Państwową Komisją Wyborczą, określające szczegółowe wymagania w zakresie ochrony lokalu komisji w czasie przerwy w głosowaniu (art. 2 – zmiana 7).

W związku z propozycją wprowadzenia możliwości 2-dniowego głosowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego konieczne jest uregulowanie w trybie rozporządzenia wymagań w zakresie ochrony lokali obwodowych komisji wyborczych w czasie przerwy w głosowaniu w tym również zasad udzielania przez Policję pomocy wójtom, burmistrzom (prezydentom miast) w celu prawidłowej ochrony tych lokali.

Rozporządzenie zostanie opracowane w znacznej mierze przy wykorzystaniu rozwiązań zawartych w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 30 kwietnia 2003 r. w sprawie ochrony lokali obwodowych komisji do spraw referendum ogólnokrajowego w czasie przerwy w głosowaniu (Dz.U. Nr 75, poz. 677).

5. Rozporządzenie ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej, wydane po porozumieniu z Państwową Komisją Wyborczą, określające szczegółowe wymagania oraz obowiązki kapitana polskiego statku morskiego w zakresie ochrony lokalu komisji w czasie przerwy w głosowaniu (art. 2 – zmiana 7).

W związku z propozycją wprowadzenia możliwości 2-dniowego głosowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego konieczne jest uregulowanie w trybie rozporządzenia wymagań w zakresie ochrony lokali obwodowych komisji wyborczych w obwodach utworzonych na polskich statkach morskich w czasie przerwy w głosowaniu, w tym również obowiązków kapitana statku w tym zakresie.

Rozporządzenie zostanie opracowane w znacznej mierze przy wykorzystaniu rozwiązań zawartych w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 30 kwietnia 2003 r. w sprawie szczegółowych wymagań oraz obowiązków kapitana polskiego statku morskiego w zakresie ochrony lokalu obwodowej komisji do spraw referendum w czasie przerwy w głosowaniu (Dz.U. Nr 75, poz. 675).

6. Rozporządzenie ministra właściwego do spraw zagranicznych, wydane po porozumieniu z Państwową Komisją Wyborczą, określające szczegółowe wymagania

oraz obowiązki konsula w zakresie ochrony lokalu komisji w czasie przerwy w głosowaniu (art. 2 – zmiana 7).

W związku z propozycją wprowadzenia możliwości 2-dniowego głosowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego konieczne jest uregulowanie w trybie rozporządzenia wymagań w zakresie ochrony lokali obwodowych komisji wyborczych w obwodach utworzonych za granicą w czasie przerwy w głosowaniu, w tym również obowiązków konsula w tym zakresie.

Rozporządzenie zostanie opracowane w znacznej mierze przy wykorzystaniu rozwiązań zawartych w rozporządzeniu Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 30 kwietnia 2003 r. w sprawie szczegółowych wymagań oraz obowiązków konsula w zakresie ochrony lokalu obwodowej komisji w czasie przerwy w głosowaniu (Dz.U. Nr 75, poz. 678).

OCENA SKUTKÓW REGULACJI (OSR)

1. Podmioty, na które oddziaływać będzie regulacja

Projekt oddziaływać będzie na podmioty biorące udział w procesie kampanii wyborczych w wyborach na urząd Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie dozwolonych źródeł pozyskiwania środków finansowych na cele kampanii wyborczej.

2. Konsultacje społeczne

Projekt uwzględnia propozycje zmian do ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej przedłożone przez grupę posłów w 2005 r. a także w zakresie proponowanych zmian w obu ustawach postulaty przedkładane przez Państwową Komisję Wyborczą oraz instytucje społeczne w tym przez Instytut Spraw Publicznych oraz Fundację im. Stefana Batorego.

3. Wpływ na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie ustawy i zmiany w niej proponowane w tym w szczególności wprowadzenie możliwości dwudniowego głosowania spowoduje zwiększenie kosztu wyborów do Parlamentu Europejskiego w 2009 r. o około 30 mln złotych, jeśli wybory dwudniowe zostaną zarządzane.

4. Wpływ na rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie ustawy nie będzie miało wpływu na ww. dziedziny.

5. Opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Warszawa, 12 listopada 2008 r.

BAS-WAEM-3148/08

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna

w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, ustawy – Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego oraz ustawy o referendum ogólnokrajowym (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Waldy Dzikowski)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2002 r., Nr 23, poz. 398, ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt przewiduje zmianę ustaw: z dnia 27 września 1990 r. o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2000 r. Nr 47, poz. 544, ze zmianami), z dnia 23 stycznia 2004 r. – Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego (Dz. U. Nr 25, poz. 219, ze zmianami), ustawy z dnia 14 marca 2004 r. o referendum ogólnokrajowym (Dz. U. Nr 57, poz. 507, ze zmianami). Zmiana dotyczy: zasad finansowania wyborów Prezydenta RP oraz wyborów do Parlamentu Europejskiego, możliwości przeprowadzenia głosowania w wyborach do PE w ciągu dwóch dni, możliwości głosowania w wyborach do PE za pośrednictwem pełnomocnika.

Proponowana ustawa ma wejść w życie z dniem 1 stycznia 2009 r.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem

Ze względu na przedmiot projektu ustawy należy wskazać:

- artykuł 12 Traktatu ustawiającego Wspólnotę Europejską (TWE), zakazujący wszelkiej dyskryminacji ze względu na przynależność państwową,
- artykuł 19 ust. 2 TWE, przyznający każdemu obywatelowi UE mającemu miejsce zamieszkania w państwie członkowskim, którego nie jest obywatelem prawo głosowania i kandydowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego w państwie członkowskim, w którym ma miejsce zamieszkania, na takich samych zasadach jak obywatele tego państwa,

- artykuł 10 ust. 1 Aktu dotyczącego wyboru członków Parlamentu Europejskiego w powszechnych wyborach bezpośrednich (Dz. U. z 2004 r. Nr 90, poz. 864, ze zmianami), przyznający państwom członkowskim UE prawo do wyznaczania dnia i okresów wyborów do PE,

- dyrektywę Rady 93/109/WE z dnia 6 grudnia 1993 r. ustanawiającą szczegółowe warunki wykonywania prawa głosowania i kandydowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego przez obywateli Unii mających miejsce zamieszkania w państwie członkowskim, którego nie są obywatelami (Dz. Urz. WE L 329 z 30.12.1993 r., str. 34; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 20, t. 1, str. 12). Dyrektywa ustanawia szczegółowe warunki, według których obywatele UE mający miejsce zamieszkania w państwie członkowskim, którego nie są obywatelami, wykonują prawo głosowania i kandydowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego. Artykuł 3 dyrektywy gwarantuje prawo głosowania i kandydowania w wyborach każdemu obywatelowi UE spełniającemu warunki prawa głosowania i kandydowania stawiane obywatelom państwa członkowskiego, w którym przeprowadzone są wybory.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

1. Projekt w części dotyczącej zmiany ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

2. Przepis art. 2 pkt 1 projektu przewiduje, że w Rzeczypospolitej Polskiej wybiera się 51 posłów do PE (proponowane brzmienie art. 3 ust. 1 ustawy – Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego).

Zgodnie z art. 190 ust. 2 akapit pierwszy TWE oraz art. 108 ust. 2 akapit pierwszy Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej (TEWEA), w brzmieniu zmienionym przez art. 9 ust. 2 Aktu dotyczącego warunków przystąpienia Republiki Bułgarii i Rumunii oraz dostosowań w traktatach stanowiących podstawę Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 157 z 21.6.2005 r., str. 203), z mocą od początku kadencji 2009-2014 w Polsce będzie wybieranych 50 przedstawicieli do PE. W odniesieniu do obecnej kadencji stosuje się przywołane przepisy w brzmieniu określonym przez art. 11 Aktu dotyczącego warunków przystąpienia Republiki Czeskiej, Republiki Estońskiej, Republiki Cypryjskiej, Republiki Łotewskiej, Republiki Litewskiej, Republiki Węgierskiej, Republiki Malty, Rzeczypospolitej Polskiej, Republiki Słowenii i Republiki Słowackiej oraz dostosowań w Traktatach stanowiących podstawę Unii Europejskiej (Dz. U. z 2004 r., Załącznik nr 2 do nru 90, poz. 864), przewidujące dla Polski 54 przedstawicieli. Zmiana stanu prawnego nastąpi na początku kadencji PE 2009-2014.

Artykuł 2 pkt 1 projektu będzie niezgodny z art. 190 ust. 2 akapit pierwszy TWE oraz z art. 108 ust. 2 akapit pierwszy TEWEA, ustalającymi liczbę posłów do PE wybieranych w Polsce w kadencji 2009-2014.

3. Przepis art. 2 pkt 2 projektu przewiduje możliwość przeprowadzenia głosowania w ciągu dwóch dni (proponowany art. 10 ust. 3 i 4 ustawy – Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego). Przepis ten nie narusza art. 10 ust. 1 Aktu dotyczącego wyboru członków Parlamentu Europejskiego w powszechnych wyborach bezpośrednich.

4. Przepis art. 2 pkt 5 projektu wprowadza możliwość głosowania za pośrednictwem pełnomocnika. Z tej możliwości będą mogli skorzystać wyborcy zaliczeni przez właściwy organ orzekający do osób o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności oraz wyborcy, którzy najpóźniej w dniu głosowania kończą 75 lat (proponowany art. 106a ustawy – Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego). Proponowany art. 106c ust. 3 pkt 1 ustawy – Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego zakłada, że do wniosku wyborcy o sporządzenie aktu pełnomocnictwa do głosowania załącza się m.in. kopię aktualnego orzeczenia właściwego organu orzekającego o ustaleniu stopnia niepełnosprawności osoby udzielającej pełnomocnictwa. Zgodnie z taką regulacją skorzystanie z prawa do głosowania za pośrednictwem pełnomocnika przez osobę niepełnosprawną będzie możliwe jedynie w przypadku posiadania aktualnego orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, wydanego na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2008 r. Nr 14, poz. 92; dalej: ustawa o rehabilitacji). Oznacza to, że obywatel UE nie będący obywatelem polskim, aby skorzystać z możliwości głosowania za pośrednictwem pełnomocnika, będzie musiał uzyskać orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, wydane przez organy wskazane w ustawie o rehabilitacji. Dla obywateli polskich takie orzeczenie stanowi przede wszystkim podstawę do przyznania ulg i uprawnień wynikających z innych przepisów prawnych. W przypadku wyborcy cudzoziemca niepełnosprawnego, który chciałby skorzystać z regulacji proponowanej w art. 2 pkt 5 projektu, uzyskanie orzeczenia będzie służyło wyłącznie skorzystaniu przez niego z możliwości głosowania za pośrednictwem pełnomocnika. Przewidując swój udział w wyborach do PE w Polsce, wyborca ten musiałby odpowiednio wcześniej wystąpić o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności. Proponowana regulacja stanowi ograniczenie uprawnień wyborców niepełnosprawnych będących obywatelami innych niż Polska państw członkowskich UE w stosunku do obywateli polskich.

Niepełnosprawni wyborcy – obywatele UE nie będący obywatelami polskimi byłoby faktycznie gorzej traktowani niż niepełnosprawni obywatele polscy. Byłoby to naruszenie art. 19 ust. 2 TWE (korzystanie z praw wyborczych) w związku z art. 12 TWE (zakaz dyskryminacji ze względu na przynależność państwową), a także z art. 3 dyrektywy Rady 93/109/WE (takie same warunki wykonywania prawa głosowania i kandydowania dla obywateli UE).

5. Ponadto projekt zawiera błędy legislacyjne, w zakresie zmian:
- w ustawie o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej:

a) art. 1 pkt 4 lit. c projektu (proponowany art. 85 ust. 2a ustawy) zawiera niezrozumiałe odesłanie do „ust. 1”,

b) art. 1 pkt 6 projektu (proponowany art. 87 ust. 2 ustawy) zawiera błędy gramatyczne,

c) art. 1 pkt 7 projektu w zakresie art. 87a ust. 4 ustawy – zamiast: „art. 3 pkt 1” powinno być: „ust. 3 pkt 1”,

- w ustawie – Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego:

art. 2 pkt 6 projektu – zamiast: „w art. 115 w ust. 1” powinno być: „art. 115 w ust. 2”,

-w ustawie o referendum ogólnokrajowym:

art. 3 pkt 1 projektu – zamiast: „w art. 89 w ust. 1” powinno być: „w art. 90 w ust. 1”.

4. Konkluzje

Projekt ustawy o zmianie ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, ustawy – Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego oraz ustawy o referendum ogólnokrajowym, zawiera przepisy **niezgodne** z prawem Unii Europejskiej:

1) artykuł 2 pkt 1 projektu narusza art. 190 ust. 2 akapit pierwszy TWE oraz art. 108 ust. 2 akapit pierwszy TEWEA, ustalające liczbę posłów do PE wybieranych w Polsce w kadencji 2009-2014 (punkt 3.2 opinii),

2) artykuł 2 pkt 5 projektu narusza art. 19 ust. 2 TWE w związku z art. 12 TWE oraz dyrektywę Rady 93/109/WE, ponieważ dyskryminuje wyborców niepełnosprawnych – obywateli UE nie będących obywatelami polskimi (punkt 3.4 opinii).

W pozostałym zakresie projekt nie narusza prawa UE.

Sporządził: Zespół Prawa Europejskiego

Akceptował: Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski

Warszawa, 12 listopada 2008 r.

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna

w sprawie stwierdzenia – w trybie art. 95a ust. 3 Regulaminu Sejmu – czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, ustawy – Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego oraz ustawy o referendum ogólnokrajowym (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Waldy Dzikowski) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej

Projekt przewiduje zmianę ustaw: z dnia 27 września 1990 r. o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2000 r. Nr 47, poz. 544, ze zmianami), z dnia 23 stycznia 2004 r. – Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego (Dz. U. Nr 25, poz. 219, ze zmianami), ustawy z dnia 14 marca 2004 r. o referendum ogólnokrajowym (Dz. U. Nr 57, poz. 507, ze zmianami). Zmiana dotyczy: zasad finansowania wyborów Prezydenta RP oraz do Parlamentu Europejskiego, możliwości przeprowadzenia głosowania w wyborach do PE, możliwości głosowania w wyborach do PE za pośrednictwem pełnomocnika.

Projekt w części dotyczącej zmiany ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej nie jest objęty prawem Unii Europejskiej. W części dotyczącej zmiany ustawy – Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego jest objęty prawem UE i zawiera przepisy niezgodne z tym prawem. Artykuł 2 pkt 1 projektu narusza art. 190 ust. 2 akapit pierwszy TWE oraz art. 108 ust. 2 akapit pierwszy TEWEA, ustalające liczbę posłów do PE wybieranych w Polsce w kadencji 2009-2014. Artykuł 2 pkt 5 projektu, dyskryminujący wyborców niepełnosprawnych – obywatele UE nie będących obywatelami polskimi, jest niezgodny z art. 19 ust. 2 TWE w związku z art. 12 TWE oraz dyrektywą Rady 93/109/WE. W pozostałym zakresie projekt nie narusza prawa UE

Projekt ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, ustawy – Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego oraz ustawy o referendum ogólnokrajowym nie jest **projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej**.

Sporządził: Zespół Prawa Europejskiego

Akceptował: Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

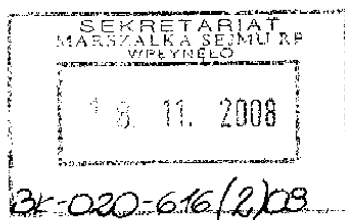
Michał Królikowski

Deskryptory bazy REX: pełnomocnictwo, projekt ustawy, prezydent, referendum, wybory, Parlament Europejski, Unia Europejska

Warszawa, 17 listopada 2008 r.

Władysław Dzikowski

Przedstawiciel wnioskodawców

Szanowny Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

W imieniu wnioskodawców składam autopoprawkę do projektu ustawy o zmianie ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, ustawy Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego oraz ustawy o referendum ogólnokrajowym, złożonego w dniu 29 października 2008 r. do Laski Marszałkowskiej.

Z poważaniem
WIELOPOWIERZĄCY
KLUBU/PARLAMENTARNEGO
PLATFORMA OBYWATELSKA

Władysław Dzikowski

Autopoprawka
do projektu ustawy o zmianie ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej
Polskiej, ustawy Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego
oraz ustawy o referendum ogólnokrajowym

1) w art. 2 projektu w pkt 1 proponowany art. 3 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W Rzeczypospolitej Polskiej wybiera się 50 posłów do Parlamentu Europejskiego.”;

2) w art. 2 projektu:

a) proponowany art. 106a otrzymuje brzmienie:

„106a. 1. Wyborca, który przez właściwy organ orzekający został zaliczony do osób o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, z uwzględnieniem art. 62 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz o zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2008 r. Nr 14, poz. 92), może udzielić pełnomocnictwa do głosowania w jego imieniu w wyborach.

2. W przypadku wyborcy, obywatela innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, z uprawnienia, o którym mowa w ust. 1, skorzystać może osoba uznana w państwie pochodzenia za niepełnosprawną w stopniu, o którym mowa w ust. 1.

3. Przepis ust. 1 stosuje się również do wyborcy, który najpóźniej w dniu głosowania kończy 75 lat.

4. Głosowanie za pośrednictwem pełnomocnika jest wyłączone w przypadku głosowania odbywającego się w: obwodach głosowania utworzonych w szpitalach, zakładach pomocy społecznej, zakładach karnych lub aresztach śledczych oraz w obwodach głosowania utworzonych za granicą.

5. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, wykaz dokumentów wydawanych przez właściwe organy państw członkowskich Unii Europejskiej, potwierdzających uznanie za osobę niepełnosprawną w stopniu, o którym mowa w ust. 1.”;

b) proponowany art. 106c ust. 3 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) kopię aktualnego orzeczenia właściwego organu orzekającego o ustaleniu stopnia niepełnosprawności osoby udzielającej pełnomocnictwa, a w przypadku wyborców, obywateli innych państw członkowskich Unii Europejskiej, tłumaczenie przysięgłe aktualnego dokumentu, o którym mowa w art. 106a ust. 5; udokumentowanie wieku przez osobę, o której mowa w art. 106a ust. 3, nie jest wymagane;”.

Warszawa, 26 listopada 2008 r.

BAS-WAEM-3380/08
TRYB PILNY

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna

w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, ustawy – Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego oraz ustawy o referendum ogólnokrajowym (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Waldy Dzikowski), w wersji uwzględniającej autopoprawkę z 26 listopada 2008 r.

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2002 r., Nr 23, poz. 398, ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt przewiduje zmianę ustaw: z dnia 27 września 1990 r. o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2000 r. Nr 47, poz. 544, ze zmianami), z dnia 23 stycznia 2004 r. – Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego (Dz. U. Nr 25, poz. 219, ze zmianami), z dnia 14 marca 2004 r. o referendum ogólnokrajowym (Dz. U. Nr 57, poz. 507, ze zmianami). Zmiana dotyczy: zasad finansowania wyborów Prezydenta RP oraz wyborów do Parlamentu Europejskiego, możliwości przeprowadzenia głosowania w wyborach do PE w ciągu dwóch dni, możliwości głosowania w wyborach do PE za pośrednictwem pełnomocnika.

Proponowana ustawa ma wejść w życie z dniem 1 stycznia 2009 r.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem

Ze względu na przedmiot projektu ustawy należy wskazać:

- artykuł 12 Traktatu ustawiającego Wspólnotę Europejską (TWE), zakazujący wszelkiej dyskryminacji ze względu na przynależność państwową,
- artykuł 19 ust. 2 TWE, przyznający każdemu obywatelowi UE mającemu miejsce zamieszkania w państwie członkowskim, którego nie jest obywatelem prawo głosowania i kandydowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego w państwie członkowskim, w którym ma miejsce zamieszkania, na takich samych zasadach jak obywatele tego państwa,

- artykuł 10 ust. 1 Aktu dotyczącego wyboru członków Parlamentu Europejskiego w powszechnych wyborach bezpośrednich (Dz. U. z 2004 r. Nr 90, poz. 864, ze zmianami), przyznający państwom członkowskim UE prawo do wyznaczania dnia i okresów wyborów do PE,

- dyrektywę Rady 93/109/WE z dnia 6 grudnia 1993 r. ustanawiającą szczegółowe warunki wykonywania prawa głosowania i kandydowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego przez obywateli Unii mających miejsce zamieszkania w państwie członkowskim, którego nie są obywatelami (Dz. Urz. WE L 329 z 30.12.1993 r., str. 34; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 20, t. 1, str. 12). Dyrektywa ustanawia szczegółowe warunki, według których obywatele UE mający miejsce zamieszkania w państwie członkowskim, którego nie są obywatelami, wykonują prawo głosowania i kandydowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego. Artykuł 3 dyrektywy gwarantuje prawo głosowania i kandydowania w wyborach każdemu obywatelowi UE spełniającemu warunki prawa głosowania i kandydowania stawiane obywatelom państwa członkowskiego, w którym przeprowadzone są wybory.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

1. Projekt w części dotyczącej zmiany ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

2. Przepis art. 2 pkt 1 projektu przewiduje, że w Rzeczypospolitej Polskiej wybiera się 50 posłów do PE (proponowane brzmienie art. 3 ust. 1 ustawy – Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego).

Zgodnie z art. 190 ust. 2 akapit pierwszy TWE oraz art. 108 ust. 2 akapit pierwszy Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej (TEWEA), w brzmieniu zmienionym przez art. 9 ust. 2 Aktu dotyczącego warunków przystąpienia Republiki Bułgarii i Rumunii oraz dostosowań w traktatach stanowiących podstawę Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 157 z 21.6.2005 r., str. 203), z mocą od początku kadencji 2009-2014 w Polsce będzie wybieranych 50 przedstawicieli do PE. W odniesieniu do obecnej kadencji stosuje się przywołane przepisy w brzmieniu określonym przez art. 11 Aktu dotyczącego warunków przystąpienia Republiki Czeskiej, Republiki Estońskiej, Republiki Cypryjskiej, Republiki Łotewskiej, Republiki Litewskiej, Republiki Węgierskiej, Republiki Malty, Rzeczypospolitej Polskiej, Republiki Słowenii i Republiki Słowackiej oraz dostosowań w Traktatach stanowiących podstawę Unii Europejskiej (Dz. U. z 2004 r., Załącznik nr 2 do nru 90, poz. 864), przewidujące dla Polski 54 przedstawicieli. Zmiana stanu prawnego nastąpi na początku kadencji PE 2009-2014.

Artykuł 2 pkt 1 projektu nie będzie sprzeczny z art. 190 ust. 2 akapit pierwszy TWE oraz z art. 108 ust. 2 akapit pierwszy TEWEA, ustalającymi liczbę posłów do PE wybieranych w Polsce w odniesieniu do kadencji 2009-2014. Należy zauważyć, że rozwiązanie zaproponowane w projekcie –

wskazujące dokładnie liczbę wybieranych w RP posłów do PE mogłoby się wiązać się z koniecznością każdorazowej zmiany ustawy – Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego w odniesieniu do każdej kolejnej kadencji PE – jeśli takie zmiany wynikałyby z prawa UE. Bardziej właściwym rozwiązaniem wydaje się uchylenie art. 3 ust. 1 ustawy, określającego liczbę wybieranych w RP posłów do PE.¹ Prawo UE ustala liczbę posłów do PE wybieranych w Polsce w kadencji 2009-2014 (art. 190 ust. 2 akapit pierwszy TWE oraz art. 108 ust. 2 akapit pierwszy TEWEA). Z formalnego punktu widzenia, zaproponowany przepis art. 3 ust. 1 ustawy będzie niezgodny z prawem UE w okresie od dnia wejścia proponowanej ustawy w życie (1 stycznia 2009 r.) do zakończenia obecnej kadencji PE (tj. kadencji 2004-2009).

3. Przepis art. 2 pkt 2 projektu przewiduje możliwość przeprowadzenia głosowania w ciągu dwóch dni (proponowany art. 10 ust. 3 i 4 ustawy – Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego). Przepis ten nie narusza art. 10 ust. 1 Aktu dotyczącego wyboru członków Parlamentu Europejskiego w powszechnych wyborach bezpośrednich.

4. Przepis art. 2 pkt 5 projektu wprowadza możliwość głosowania za pośrednictwem pełnomocnika. Z tej możliwości będą mogli skorzystać wyborcy zaliczeni przez właściwy organ orzekający do osób o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności (proponowany art. 106a ust. 1 ustawy – Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego). Projekt umożliwia też głosowanie za pośrednictwem pełnomocnika wyborcy – obywatelowi innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, który został uznany w państwie pochodzenia za osobę niepełnosprawną w stopniu określonym w proponowanym art. 106a ust. 1 ustawy (proponowany art. 106a ust. 2).

Projekt zawiera upoważnienie do wydania rozporządzenia, określającego wykaz dokumentów wydawanych przez właściwe organy państw członkowskich UE, potwierdzających uznanie za osobę niepełnosprawną w stopniu, o którym mowa w art. 106a ust. 1 ustawy (proponowany art. 106a ust. 5). Prawo UE zobowiązuje państwa członkowskie do zapewnienia takich samych warunków wykonywania prawa głosowania i kandydowania dla obywateli polskich i obywateli innych państw członkowskich UE (art. 19 ust. 2 TWE w związku z art. 12 TWE oraz art. 3 dyrektywy Rady 93/109/WE). Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego oraz minister właściwy do spraw zdrowia, wydając rozporządzenie na podstawie proponowanego art. 106a ust. 5 ustawy, będą zobowiązani do zapewnienia równego traktowania niepełnosprawnych – wyborców polskich i wyborców pochodzących z innych niż Polska państw członkowskich UE. Warunek ten zostanie spełniony, o ile we wszystkich państwach UE są wydawane dokumenty poświadczające niepełnosprawność i o

¹ Kwestia ta została szczegółowo omówiona w opinii Biura Analiz Sejmowych z dnia 21 października 2008 r. nt. założeń projektu ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego (BAS-WAEM-2742/08).

ile będzie możliwe zapewnienie materialnej równoważności wskazanych w nich stopni niepełnosprawności ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2008 r. Nr 14, poz. 92).

Proponowany art. 106c ust. 3 pkt 1 ustawy – Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego zakłada, że do wniosku wyborcy o sporządzenie aktu pełnomocnictwa do głosowania załącza się m.in. kopię aktualnego orzeczenia właściwego organu orzekającego o ustaleniu stopnia niepełnosprawności osoby udzielającej pełnomocnictwa, a w przypadku „wyborców, obywateli innych państw członkowskich” UE – tłumaczenie przysięgłe aktualnego dokumentu określonego w proponowanym art. 106a ust. 5 ustawy. Należy zwrócić uwagę, że zgodnie z art. 168 ustawy, dokumenty wymagane na podstawie przepisów ustawy niesporządzone w języku polskim są składane wraz z tłumaczeniem na język polski. Przepis ten nie wymaga przedłożenia tłumaczenia przysięgłego. Proponowany przepis art. 106c ust. 3 pkt 1 ustawy wprowadzałby dalej idące wymogi w przypadku korzystania z prawa do głosowania za pośrednictwem pełnomocnika.

5. Ponadto projekt zawiera błędy legislacyjne, w zakresie zmian:

- w ustawie o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej:

a) art. 1 pkt 4 lit. c projektu (proponowany art. 85 ust. 2a ustawy) zawiera niezrozumiałe odesłanie do „ust. 1”,

b) art. 1 pkt 6 projektu (proponowany art. 87 ust. 2 ustawy) zawiera błędy gramatyczne,

c) art. 1 pkt 7 projektu w zakresie art. 87a ust. 4 ustawy – zamiast: „art. 3 pkt 1” powinno być: „ust. 3 pkt 1”,

- w ustawie – Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego:

a) art. 2 pkt 5 – należy zmienić numerację ustępów proponowanego art. 106a ust. 3 i 4 (powinno być: ust. 2 i 3),

b) art. 2 pkt 6 projektu – zamiast: „w art. 115 w ust. 1” powinno być: „art. 115 w ust. 2”,

-w ustawie o referendum ogólnokrajowym:

art. 3 pkt 1 projektu – zamiast: „w art. 89 w ust. 1” powinno być: „w art. 90 w ust. 1”.

4. Konkluzje

Artykuł 2 pkt 1 projektu ustawy o zmianie ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, ustawy – Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego oraz ustawy o referendum ogólnokrajowym, w wersji uwzględniającej autopoprawkę z 26 listopada 2008 r., nie będzie sprzeczny z art. 190 ust. 2 akapit pierwszy TWE oraz z art. 108 ust. 2 akapit pierwszy TEWEA, ustalającymi liczbę posłów do PE wybieranych w Polsce w odniesieniu do kadencji 2009-2014; jednak w okresie od dnia wejścia proponowanej ustawy w

życie (1 stycznia 2009 r.) do zakończenia obecnej kadencji PE (tj. kadencji 2004-2009) przepis ten formalnie będzie niezgodny z prawem Unii Europejskiej (punkt 3.2 opinii).

W pozostałym zakresie proponowana regulacja nie będzie naruszała prawa UE, o ile rozporządzenie przewidziane w proponowanym art. 106a ustawy – Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego (art. 2 pkt 5 projektu) zapewni równe traktowanie niepełnosprawnych – wyborców polskich i wyborców pochodzących z innych niż Polska państw członkowskich UE (punkt 3.4 opinii).

Sporządził: Zespół Prawa Europejskiego

Akceptował: Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski

Warszawa, 26 listopada 2008 r.

BAS-WAEM-3381/08
TRYB PILNY

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna

w sprawie stwierdzenia – w trybie art. 95a ust. 3 Regulaminu Sejmu – czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, ustawy – Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego oraz ustawy o referendum ogólnokrajowym (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Waldy Dzikowski), w wersji uwzględniającej autopoprawkę z 26 listopada 2008 r., jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej

Projekt przewiduje zmianę ustaw: z dnia 27 września 1990 r. o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2000 r. Nr 47, poz. 544, ze zmianami), z dnia 23 stycznia 2004 r. – Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego (Dz. U. Nr 25, poz. 219, ze zmianami), z dnia 14 marca 2004 r. o referendum ogólnokrajowym (Dz. U. Nr 57, poz. 507, ze zmianami). Zmiana dotyczy: zasad finansowania wyborów Prezydenta RP oraz do Parlamentu Europejskiego, możliwości przeprowadzenia głosowania w wyborach do PE, możliwości głosowania w wyborach do PE za pośrednictwem pełnomocnika.

Projekt w części dotyczącej zmiany ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej nie jest objęty prawem Unii Europejskiej. W części dotyczącej zmiany ustawy – Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego: a) art. 2 pkt 1 projektu – w okresie od dnia wejścia proponowanej ustawy w życie (1 stycznia 2009 r.) do zakończenia obecnej kadencji PE (tj. kadencji 2004-2009) – będzie formalnie niezgodny z prawem UE, b) art. 2 pkt 5 projektu nie będzie sprzeczny z prawem UE, o ile rozporządzenie przewidziane w proponowanym art. 106a ustawy – Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego zapewni równe traktowanie niepełnosprawnych – wyborców polskich i wyborców pochodzących z innych niż Polska państw członkowskich UE.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, ustawy – Ordynacja wyborcza do Parlamentu

Europejskiego oraz ustawy o referendum ogólnokrajowym, w wersji uwzględniającej autopoprawkę z 26 listopada 2008 r., **nie jest projektem ustawy wykonującej** prawo Unii Europejskiej.

Sporządził: Zespół Prawa Europejskiego

Akceptował: Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski